

ПАРЛАМЕНТ – ДЗЕРКАЛО СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

Сінченко Ю.П., *ст. викладач кафедри права,*
Бершов І., *студент групи Ю-73*

Згідно Конституції України (ст. 5) єдиним джерелом влади є народ. Але за існуючої виборчої системи в Україні народ фактично усунений від влади, тому що голосує він за лідера партії, а не за саму владу – Верховну Раду України. Парламент – це дзеркало суспільних процесів, життя країни. Сьогодні наше суспільство роздирають суперечки, а то й пряма ворожнеча. За цих непростих умов конче потрібна міцна консолідована державна влада президента, уряду і парламенту.

Як доречно було б пригадати слова великих мислителів минулого – Аристотеля, Сократа, Ш. Монтеск'є, які порівнювали державну владу з рукою: кожен палець виконує притаманну тільки йому функцію, всі вони скеровані в одному напрямку і в разі необхідності їх можна скласти в єдиний кулак.

На практиці у нас виходить все навпаки. Влада діє за принципом “Два українці – три гетьмани”. Функції уряду сьогодні в Україні намагаються виконувати: Кабінет Міністрів, Секретаріат Президента, Рада Національної безпеки та оборони України, та ще й опозиційний уряд. “У семи няньок – дитя без ока!” Розривають бідну неньку у різні боки, діючи за принципом: “Чим гірше – тим краще”. Думаючи, що знаходяться в опозиції один до одного – фактично знаходяться в опозиції до українського народу.

Таке ж безладдя панує і в самому парламенті, яке можна охарактеризувати дуже коротко: колективна безвідповідальність. Верховна Рада не працює місяцями; годі говорити вже про ефективність її роботи, безкультурність, обливання брудом один одного.

На 2008 рік Верховна Рада запланувала працювати в сесійному режимі 151 день, а працювала 53 дні. Всі інші дні трибуна була заблокована. За один тиждень в січні 2009 року було прийнято законів майже стільки, скільки їх було прийнято за весь період 2007 і 2008 років. Про якість таких законів змовчимо.

На поверхні державної влади, як жирові плями, ось вже близько 20 років “плавають” ті ж самі знайомі обличчя олігархічних правителів.

В Україні відсутній “соціальний ліфт”, який би піднімав простих

людей до верхів влади в державі.

В суспільстві вже все гучніше лунають голоси про необхідність проведення дострокових виборів до Верховної Ради. Що це дасть, якщо вибори проводити за нині існуючим законодавством, крім марно розтрачених сотень мільйонів людських (бюджетних) грошей. Знову мільярдери скуплять найвпливовіші партії, фінансуючи їх передвиборчу агітацію. За закритими списками пройдуть до парламенту і заховаються там за ширмою недоторканості “сильні світу цього”, та їх синки, куми, секретарки, що будуть сумлінно виконувати роль “кнопкодавів” за командою своїх господарів.

Сучасні політичні партії України – це харизматичні партії одного вождя (навіть не лідера), всі решта депутатів – маса, призначення якої зводиться до тиснення кнопок та застосування в разі потреби, грубої сили.

Такі парламентарі створюють закони не для людей, а для бізнесу.

Перш, ніж проводити дострокові вибори до Верховної Ради, необхідно прийняти Виборчий кодекс, який би визначав виборчу систему як до Верховної Ради, так і на місцевих виборах.

Можна було б запозичити досвід Великобританії, де партії висувають кандидатів у депутати, а виборці на виборчих округах голосують за конкретного кандидата.

У нас повинна діяти формула: “Округ – партія – людина”. Кожна політична партія, що йде на вибори, повинна мати відкриті списки своїх кандидатів, причому по кожному виборчому округу пропонувати конкретного кандидата. Це уможливить контроль виборців за діяльністю “свого” депутата, конкретизує відповідальність депутата за свої передвиборчі обіцянки.

В цьому разі можна сподіватися на те, що у парламенті з’являться нові обличчя натомість депутатським довгожителям.

Варто було б передбачити у новому законі і вирішення питання про депутатську недоторканість (та й не тільки депутатську!), про кількісний склад Верховної Ради в бік її значного скорочення.

Політична конкуренція – це не обливання брудом один одного, а спільний пошук найбільш ефективних, найбільш доцільних і зрозумілих шляхів для подальшого розвитку демократії і підвищення добробуту українського народу.